

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

Vårdföretagarnas remissvar (S2020/09872) Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd

Vårdföretagarna lämnar härmed ett remissvar över promemorian "Utbetalning av ersättning för personlig assistans endast vid tillstånd".

Inledning

Vårdföretagarna är en arbetsgivar- och branschorganisation för privata vård- och omsorgsgivare. Vårdföretagarna har cirka 2000 medlemsföretag med över 100 000 årsanställda. Bland Vårdföretagarnas medlemsföretag finns drygt 220 företag med mångårig erfarenhet av att bedriva verksamhet inom personlig assistans. Vårdföretagarnas medlemmar är bundna av kollektivavtal. Våra medlemmar är verksamma över hela landet.

Vårdföretagarna vill lämna nedanstående synpunkter på promemorians förslag.

Vårdföretagarnas synpunkter

Vårdföretagarna tillstyrker promemorians förslag att ersättning för personlig assistans endast ska utbetalas till anordnare med tillstånd att bedriva verksamhet inom personlig assistans. Detta är viktigt för såväl assistansanvändaren som assistansanordnare och assistenter. Assistansanvändaren ska känna sig trygg med att anordnare av personlig assistans som får ersättning utbetald från Försäkringskassan eller kommunen är seriösa aktörer som bedriver verksamhet med god kvalitet i enlighet med Ivos, Inspektionen för vård och omsorg, tillståndsprövning och kontinuerliga tillsyn. Assistenterna ska på samma sätt känna sig trygga med att deras arbetsgivare är seriösa aktörer som följer lagar och regler. För seriösa assistansanordnare och för branschen som kollektivt handlar det såväl om jämlika spelregler och sund konkurrens som om värnandet av allmänhetens förtroende för branschen.

När en anordnare förlorat sitt tillstånd måste assistansanvändaren skyndsamt informeras om detta av kommunen eller Försäkringskassan, och därefter ges skälig tid att ordna sin assistans på annat sätt. Under denna begränsade period bör ersättning utbetalas även efter indraget tillstånd. I underrättelsen om det indragna tillståndet måste därför ingå information om från vilket datum Försäkringskassan eller kommunen avser stoppa utbetalningen av assistansersättningen. En sådan övergångsperiod är också av betydelse för de personliga assistenternas möjlighet att få betalt för sitt arbete.

I sammanhanget vill Vårdföretagarna även påtala att HFD 2019:21 fastslagit att Försäkringskassans ställningstagande att inte längre betala ut assistansersättning direkt till en viss assistansanordnare inte utgör ett överklagbart beslut. Vårdföretagarna menar att detta är problematiskt eftersom det för den enskilde assistansanvändaren innebär stora ekonomiska risker och potentiellt stor stress att hantera de stora belopp assistansersättningen uppgår till. Vårdföretagarna menar att regelverket bör justeras så att assistansersättning ska utbetalas till assistansanvändaren eller i enlighet med dennes betalningsanvisning, givet att vald utförare av assistansen har tillstånd när assistansen utförs. Detta får betydelse för assistansanvändaren, exempelvis behandlas ett sådant fall i HFD 2019:21, där Försäkringskassan valde att stoppa betalningarna till en anordnare innan frågan om anordnarens återkallade tillstånd avgjorts rättsligt.

Avslutning

Vårdföretagarna värnar möjligheten att med jämlika spelregler bedriva kvalitativ verksamhet inom personlig assistans. Vi välkomnar därför förändringar som försvårar för oseriösa eller kriminella aktörer att verka i denna bransch. Vårdföretagarna tillstyrker därför förslaget om att stoppa utbetalningar till assistansanordnare som saknar tillstånd.

Vårdföretagarna har härutöver inga ytterligare synpunkter.

Med vänlig hälsning,

Antje Dederling
Förbundsdirektör
Vårdföretagarna

Ida Ingerö
Näringspolitisk expert